

Johdanto

Anders Ahlqvistia voidaan täydellä syyllä kutsua suomalaisen keltologian isäksi. Hän on ensimmäinen suomalainen, joka on luonut uran kelttiläisten kielten tutkijana ja opettajana. Anders on onnistunut myös tartuttamaan kiinnostuksensa ja innostuksensa kelttiläisiä kulttuureita kohtaan melkoiseen joukkoon suomalaisia opiskelijoita.

Helsingin yliopistossa suoritettujen klassisen ja pohjoismaisen filologian sekä yleisen kielitieteen opintojen jälkeen Anders lähti 1960-luvun lopussa Dubliniin opiskelemaan kelttiläisiä kieliä. Hän väitteli vuonna 1974 Edinburghin yliopistossa Skotlannissa keltologiasta ja työskenteli muutaman vuoden tutkijana Dublin Institute for Advanced Studies –tutkimuskeskuksessa. Vuodesta 1976 lähtien Anders on opettanut muinaiiiriä Galwayn yliopistossa, 1993 lähtien muinaiiirin henkilökohtaisen professorin virassa, josta hän tänä vuonna jäi eläkkeelle.

Anders on opettanut myös Suomessa vuosikymmenien ajan: hän on toiminut Helsingin yliopiston yleisen kielitieteen laitoksella keltologian dosenttina vuodesta 1979 opettaen muinaiiiriä ja sosiolingvistisiä kursseja. Suuri osa seuramme aktiivijäsenistä on ollut hänen oppilaanaan. Erityisen tarmokkaasti professori Ahlqvist on tukenut nuorten opiskelijoiden hakeutumista opiskelemaan Irlantiin: allekirjoittanutkin sai aikoinaan Andersilta tietää Irlannin ja Suomen kahdenvälisestä kulttuurinvaihto-sopimuksesta, jonka turvin 2 stipendiaattia pääsi vuosittain irlantilaiseen yliopistoon sekä sai sitä kautta rahoituksen vuoden opintoihin Irlannissa.

Vuonna 1990 Anders ja muutama keltologian alan aktiivi päättivät perustaa harrastuksensa tueksi tieteellisen seuran, jolle annettiin nimeksi Suomen keltologinen seura. Anders toimi seuran 1. esimiehenä vuosina 1990–1995. Andersin esimieskaudella SFKS järjesti aktiivisesti keltologian alan seminaareja: vuonna 1991 Espoon Hanasaassa, vuonna 1993 Turussa ja vuonna 1995 Helsingissä, johon saapui joukko eturivin keltologeja Euroopasta ja Amerikasta. Myös pohjoismainen keltologinen seura, *Societas Celtologica Nordica*, toimi 1990-luvun alussa aktiivisesti ja Andersin hakemien avustusten turvin opiskelijatkin

pääsivät osallistumaan Ruotsissa järjestettyihin kansainvälisiin keltologisiin seminaareihin.

Anders Ahlqvist täytti tänä vuonna 60 vuotta. Juhlan kunniaksi seuramme järjesti Anders Ahlqvist -luennon, johon kutsuttiin puhumaan professori Tomás Ó Cathasaigh Harvardin yliopistosta. On harvinaista, että luentosarjoja nimetään vielä elossa olevien oppineiden mukaan. Koska Anders on kuitenkin jo varmistanut kuolemattomuutensa suomalaisen keltologian perustajana, lienee kohtuullista, että hän pääsee itsekin nauttimaan juhluennoistaan.

Tämä vuosikirja on omistettu Andersille tunnustuksena hänen työstään suomalaisen keltologian hyväksi sekä kiitoksena entisiltä ja nykyisiltä oppilailta, kollegoilta ja ystäviltä ystävydestä, kiinnostuksesta ja tuesta, jota hän on meitä kohtaan vuosien varrella osoittanut. Juhlakirjana se ei ole kenties aivan perinteinen, sillä artikkeleita voidaan pitää seuran toimintaan luotuina katsauksina, jotka heijastelevat seuran jäsenten kiinnostuksen kohteita ja tutkimusaloja. Kirjan artikkeleiden aihepiirit vaihtelevatkin melkoisesti: Andersin perintönä seuraamme on kotiutunut avarakatseisuutta, joka on mahdollistanut suhteellisen laajan ja hyvin erilaisista lähtökohdista nousevan keltologian harrastajajoukon. Myös professori Ó Cathasaighin juhlaluento julkaistaan tässä kirjassa.

Kiitämme opetusministeriötä apurahasta, jonka turvin pystyimme järjestämään Andersin juhlaluennon, sekä Glyn Banksiä suomalaisten kirjoittajien englannin kielen tarkastamisesta.

Riitta Latvio

Editorial

Anders Ahlqvist may with reason be called the ‘founding father’ of Finnish Celtic Studies. He is the first Finnish person to have made his career in Celtic Studies as a teacher and a scholar. Anders has also managed to spread his enthusiasm and interest in Celtic languages and cultures among a considerable group of Finnish students, thus securing a continuation for Celtic Studies in Finland.

Having finished his studies in Classical and Nordic Philology and General Linguistics, Anders left for Dublin at the end of the 1960s to learn Celtic languages. He submitted his doctoral thesis in Celtic Studies at the University of Edinburgh in 1974 and worked subsequently as a researcher for a few years in the Dublin Institute for Advanced Studies. In 1976 he got a post as a lecturer and in 1993 was appointed to a personal chair in Old Irish at the University of Galway, from which post he retired this year.

Anders has also taught in Finland for decades: he has been a docent in University of Helsinki at the Department of General Linguistics since 1979 giving courses in Old Irish and Sociolinguistics. Many of the active members in our society attended his courses. As a teacher Anders has always devoted a special interest to furthering the studies of his students in Ireland: yours truly is one of the many who heard of scholarships and grants from Anders and could spend a year in an Irish university doing Celtic Studies.

In 1990 Anders and a few enthusiasts decided to found an academic society, the Finnish Society for Celtic Studies SFKS to promote an interest in Celtic Studies in Finland. Anders acted as the first president of the society in 1990–1995. During Anders’ presidency the society organised several symposia in Celtic Studies: the first in Hanasaari, Espoo in 1991, another in Turku in 1993 and the internationally widest ranging one in Helsinki 1995, which was attended by several prominent Celtic scholars from Europe and the USA. The Nordic sister organisation, *Societas Celtologica Nordica* was also active in the beginning of the 1990s and with grants applied for by Anders even students were able to participate in Nordic seminars on Celtic Studies.

Anders Ahlqvist turned 60 this year. To celebrate the occasion SFKS organised an Anders Ahlqvist lecture and invited professor Tomás Ó Cathasaigh from Harvard University as the speaker. It is rare that lecture series are named after living scholars. Yet we felt that since Anders has already secured his undying renown as the founder of Celtic Studies in Finland, it is only fair that he should be able to enjoy the lectures carrying his name.

This yearbook of the Finnish society of Celtic Studies is dedicated to Anders as a recognition of his contribution to Finnish Celtic Studies and as a thanks from his former and present students, colleagues and friends for the friendship, attention and support he has devoted to us over the years. As a Festschrift it may not belong to the most conventional ones: the articles included present a sort of a survey of the activities of the society, reflecting the interests and fields of study of the society members. The topics are wide-ranging: part of Anders' legacy is a certain broadmindedness, which has enabled a relatively large group of people with diverse backgrounds to do Celtic Studies in our society. Also, the lecture given by Professor Ó Cathasaigh is published in this yearbook.

We wish to thank the Finnish Ministry of Education for financial support, which enabled us to organise the Anders Ahlqvist lecture and Glyn Banks for checking the English of the Finnish authors.

Riitta Latvio